

МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

УВОД

С тези мерки се цели да се подобряват непрекъснато условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Мерките са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството. Също така важно място заемат показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на институцията (училището), основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

Качеството на образованието в институциите се осигурява при спазване на следните принципи:

1. ефективно разпределение, използване и управление на ресурсите;
2. автономия и самоуправление;
3. ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението;
4. удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
5. приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
6. непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството в институцията;
7. ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на пазара на труда;
8. целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование;
9. лидерство и разпределение на отговорности за постигане на целите на институцията.

Управлението на качеството е непрекъснат процес на взаимодействие между факторите и условията, от които зависи качеството на образованието и обучението и резултатите от него. Този процес се осъществява на национално, регионално и институционално равнище.

Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.

Измерването на постигнатото качество в институциите се осъществява ежегодно чрез самооценяване.

РАЗРАБОТВАНЕ НА ВЪТРЕШНА СИСТЕМА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО

Вътрешната система за осигуряване на качеството е съвкупност от взаимносвързани действия и мерки за постигане, поддържане и развиване на качеството на провежданото образование и/или обучение в институцията и резултатите от него в съответствие с държавните образователни стандарти за придобиване на квалификация по професии и на действащото законодателство.

Вътрешната система за осигуряване на качеството включва:

1. политиката и целите по осигуряване на качеството;
2. органите за управление на качеството и правомощията им;

3. правилата за нейното прилагане;
4. годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
5. условията и реда за измерване на постигнатото качество чрез самооценяване.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора, съответно от ръководителя на институцията в съответствие със стратегията за развитие на институцията.

Органи за управлението на качеството са:

- директорът, съответно ръководителят на институцията;
- педагогическият съвет – за училищата.

За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в институцията се определят комисия или комисии за:

1. разработване на правила за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализирането им;
2. разработване на годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
3. разработване на конкретни процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
4. провеждане на самооценяването;
5. изготвяне на доклад от самооценяването до директора.

Броят на членовете, съставът и срокът за изпълнение на работата на комисията или комисиите се определят от директора, съответно от ръководителя на институцията в зависимост от вида и обема на възложените задачи.

В състава на комисията или комисиите може да се включват и външни специалисти.

Комисията или комисиите се определят в срок до 5 септември, преди началото на всяка учебна година за училищата.

Директорът, съответно ръководителят на институцията:

1. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на вътрешната система за управление на качеството;
2. Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
3. Определя отговорника по качеството;
4. Определя състава на комисията или комисиите;
5. Утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от съответния орган и коригиращите мерки в хода на изпълнението му;
6. Утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
7. Утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
8. Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в институцията;
9. Представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието – за училището или на Националната агенция за професионално образование и обучение – за центъра за професионално обучение;
10. Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в институцията.

Педагогическият съвет приема:

1. мерките за повишаване на качеството на образованието;
2. правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;
3. годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
4. годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като със заповеди:

1. организира изпълнението на следните дейности:
  - анализ на резултатите от изпълнението на целите на институцията;
  - анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на институцията;
  - посочване на индивидуалния напредък на всеки ученик по отношение на неговите образователни резултати;
  - посочване на специфичните за институцията ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование;
  - планиране на ежегодните дейности за постигане на целите от стратегията за развитие на институцията;
  - изпълнение на планираните дейности от плана за действие към стратегията за развитие на институцията и реализиране на заложените в нея цели;
2. определя комисията, която извършва самооценяването – нейния състав, задачите и сроковете за изпълнение;
3. определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;
4. утвърждава определените на подгответелния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструментите за самооценяване;
5. утвърждава преди края на учебната година доклада от самооценяването, който съдържа:
  - информация за вътрешната и външната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването;
  - данни за използваните инструменти при самооценяването;
  - данни за резултатите от самооценяването, сравнени с резултатите от предходното самооценяване;
  - анализ на резултатите от самооценяването;
  - предложения за мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията с цел повишаване на качеството на предоставяното образование, както и за срокове за тяхното изпълнение.

Докладът от самооценяването е част от ежегодния отчет за изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището.

Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от комисията и се приемат от органа като част от правилника за дейността на обучаващата институция. Те включват:

1. правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. реда за организиране и провеждане на самооценяването;

3. реда и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;
4. взаимодействието на институцията със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството;
5. начина за информиране на обществеността за получените резултати от проведеното самооценяване в обучаващата институция.

Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите за качество, като задължително се посочват видът на инструментариума към тях и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

План-графикът се утвърждава от директора на училището, съответно от ръководителя на институцията в началото на всяка учебна година.

При необходимост се предлагат на директора, съответно на ръководителя на институцията коригиращи мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките се организира и координира изпълнението им.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА ПОСТИГНАТОТО КАЧЕСТВО

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се осъществява от институциите чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.

Самооценяването е процес на изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени от училището.

Периодът за самооценяване за училищата е една учебна година.

Самооценяването се извършва от една комисия или от няколко комисии.

Самооценяването в училищата се извършва по предварително определени критерии и показатели към тях.

Критериите може да се групират по следните области на оценяване:

1. управление на институцията – ефективно разпределение, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образование;
2. образователен процес – обучение, възпитание и социализация;
3. взаимодействие на всички заинтересовани страни.

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от събраните точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. отлично – при крайна оценка от 91 до 100 точки;
2. добро – при крайна оценка от 66 до 90 точки;
3. задоволително – при крайна оценка от 46 до 65 точки;
4. нездадоволително – при крайна оценка до 45 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора, съответно от ръководителя на институцията.

По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата.

За проведеното самооценяване комисията по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри педагогически практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобреие, и предложение за коригиращи мерки и дейности.

Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на учебната година.

МИНИМАЛНИ РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО В ИНСТИТУЦИИТЕ

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания от институцията:

1. Да подобрява работната среда чрез:

- а) прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните към средата на институцията;
- б) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- в) модернизиране на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;
- г) развитие на организационната култура в институцията.

2. Да осигурява развитие на персонала чрез:

- а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите/преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
- б) изграждане на култура за осигуряване на качеството;
- в) създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в институцията;
- г) повишаване на ефективността на административното обслужване;
- д) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение.

3. Да подобрява резултатите от обучението чрез:

- а) повишаване на мотивацията на обучаемите;
- б) повишаване на дела на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
- в) намаляване на дела на рано отпадналите от обучението;
- г) повишаване на дела на обучените, провели практическо обучение в реална работна среда;
- д) създаване на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.

4. Да подобрява взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателски организации, университети и други заинтересовани страни чрез:

- а) разширяване на възможностите за практическо обучение в реална работна среда;
- б) проучване и прилагане на добри практики на сродни институции;
- в) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;
- г) информиране на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на институцията в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението;
- д) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението.

МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

- (1) За осигуряване на качеството в институциите се осъществяват методическо подпомагане и мониторинг.
- (2) Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информиране, инструктиране и представяне на добри педагогически практики.
- (3) Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в съответната институция.
- (4) Вътрешният мониторинг се осъществява от директора, съответно от ръководителя на институцията.
- (5) Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществяват за училищата – от Министерството на образованието и науката и от регионалните управления по образованието, а за центровете за професионално обучение – от Националната агенция за професионално образование и обучение.

ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението се финансират, както следва:

1. държавните и общинските училища – със средства от субсидия по формула и от собствени приходи;
2. центровете за професионално обучение и частните училища – със средства от собствени приходи.

Институциите могат да ползват и други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми и проекти и др.

1. Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
1.	Област: Достъп до образование и обучение	20				
1.1.	Публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му	3,0	Липсват начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на училището, в т.ч. училищен сайт. 0,0 т.	Изготвят се и се издават информационни, реклами и други видове табла в сградата на училището, има статичен училищен сайт. 1,0 т.	Изготвят се и се издават информационни, реклами и други видове табла, училищен вестник, реклами материали и електронни информационни средства в сградата на училището, поддържа се динамичен училищен сайт. 2,0 т.	Използват се многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му – издаване на училищен вестник; училищно радио и/или телевизия; електронни информационни средства; брошури, реклами материали и др.; поддържа се динамичен училищен сайт за учебната година с архивиране на предходните и опции за обучение и оценяване онлайн 3,0 т.
1.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	3,0	Не е осигурена. 0,0 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползвашите ги. 1,5 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползвашите ги; ресурсен кабинет. 2,5 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползвашите ги; асансьори; ресурсен кабинет. 3,0 т.
1.3.	Наличие на модерна	5,0	Има кабинети и учебни	Има кабинети и учебни	Има кабинети и учебни	Има кабинети и учебни

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
	материално-техническа база за обучение (кабинети, учебни работилници, лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДОС		работилници/лаборатории, но не по всички изучавани професии/специалности; наличните са оборудвани с морално и физически остатяла, често повреждаща се техника. 0,0 т.	работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с морално и физически остатяла, често повреждаща се техника. 1,5 т.	работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с морално и физически остатяла, често повреждаща се техника. 3,5 т.	работилници/лаборатории и по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с морално и физически остатяла, често повреждаща се техника. 5,0 т.
1.4.	Предлагане на обучение по професии и специалности с приоритетно значение на регионалния пазар на труда	3,0	Няма професии/специалности, изучавани в училището, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 0,0 т.	Една от изучаваните в училището професии/специалности е с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 1,0 т.	Две от изучаваните в училището професии/специалности са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 2,0 т.	Изучаваните в училището професии/специалности (три и повече) са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 3,0 т.
1.5.	Равнище на административно обслужване	2,0	Административното обслужване не е ефективно, налице са сигнали, не се използват възможностите на ИКТ; служителите, които го осъществяват, не са компетентни, често са груби и неучтиви. 0,0 т.	Административното обслужване е достъпно, на добро равнище, но без използване на ИКТ; служителите, които го осъществяват, са компетентни, но невинаги са вежливи и коректни. 0,75 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; частично се използват и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи и коректни. 1,5 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи, коректни, любезни и приветливи. 2,0 т.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
1.6.	Осигуряване на възможност за образование и обучение в различни форми на обучение	1,0	Училището осигурява възможност за образование и обучение само в една форма на обучение. 0 т.	Училището осигурява възможност за образование и обучение в две форми на обучение. 0,5 т.	Училището осигурява възможност за образование и обучение в три форми на обучение. 0,75 т.	Училището осигурява възможност за образование и обучение в повече от три форми на обучение. 1,0 т.
1.7.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – %	2,0	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – до 2%. 0,5 т.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – от 2% до 5%. 1,0 т.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – от 5% до 10%. 1,5 т.	Относителен брой на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – над 10%. 2,0 т.
1.8.	Предоставяне на възможност за професионално обучение и придобиване на професионални знания, умения и компетентности от учениците	1,0	Не се предоставя възможност за професионално обучение и придобиване на професионални знания, умения и компетентности от учениците.	Предоставя се възможност за професионално обучение и придобиване на професионални знания, умения и компетентности от учениците по една професия/специалност. 0,5 т.	Предоставя се възможност за професионално обучение и придобиване на професионални знания, умения и компетентности от учениците по две професии/специалности. 0,75 т.	Предоставя се възможност за професионално обучение и придобиване на професионални знания, умения и компетентности от учениците по три и повече професии/специалности. 1,0 т.
2.	Област: Придобиване на професионална квалификация	65				
2.1.	Функционираща вътрешна система за повишаване на качеството на образованието и обучението в училището	2,0	Няма разработена вътрешна система. 0,0 т.	Разработена е вътрешна система за повишаване на качеството на образованието и обучението в училището и тя функционира епизодично. 0,75 т.	Разработена е вътрешна система за повишаване на качеството, тя функционира и се отчитат резултати. 1,5 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира ефективно – отчитат се резултати, на основание на които се правят анализи и изводи и се формулират

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
						предложения до ръководството на училището за повишаване на качеството. 2,0 т.
2.2.	Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове	1,0	Няма създаден. 0,0 т.	Има създаден механизъм, но той не функционира координирано. 0,5 т.	Има създаден механизъм, функционира координирано, но епизодично. 0,75 т.	Има създаден механизъм, функционира координирано, перманентно и ефективно. 1,0 т.
2.3.	Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството	1,0	Няма създаден. 0,0 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат до 50% от показателите за измерване на постигнатото качество. 0,5 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат до 80% от показателите за измерване на постигнатото качество. 0,75 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чиито дейности обхващат над 80% от показателите за измерване на постигнатото качество. 1,0 т.
2.4.	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване	3,0	Не е проведено самооценяване. 0,0 т.	Проведено е самооценяване, но не е изготвен доклад. 0,5 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад, но не са формулирани коригиращи мерки. 2,0 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад и са формулирани коригиращи мерки. 3,0 т.
2.5.	Относителен дял на информираните и консултирани обучавани за кариерно развитие от общия брой обучавани – %	3,0	Няма информирани и консултирани обучавани за кариерно развитие. 0,0 т.	Информираните и консултирани за кариерно развитие обучавани не надвишават 30%. 1,0 т.	От 31% до 60%. 2,0 т.	Над 60%. 3,0 т.
2.6.	Относителен дял на учебните програми за производствена практика, ЗИП и СИП по професионална подготовка, разработени с	2,0	Няма учебни програми за производствена практика, ЗИП и СИП по професионална подготовка, разработени с	До 25%. 0,5 т.	От 26% до 60%. 1,0 т.	Над 60%. 2,0 т.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
	подготовка, разработени с участието на представители на бизнеса, от общия брой на тези учебни програми – %		участието на представители на бизнеса. 0,0 т.			
2.7.	Осигуреност на педагогическия персонал с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определени в ДОС за придобиване на квалификация по професия	2,0	Недостатъчна осигуреност на педагогическия персонал – до 50%. 0,0 т.	Минимална осигуреност на педагогическия персонал – от 51 до 75%. 0,5 т.	Средна осигуреност на педагогическия персонал – от 76 до 99%. 1,0 т.	Максимална осигуреност на педагогическия персонал – 100%. 2,0 т.
2.8.	Осигурени условия за интерактивно обучение и учене	2,0	Няма осигурени условия. 0,0 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в процеса на обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: situationни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии). 1,0 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в над 40% от всички кабинети. Прилагат се интерактивни методи, като: situationни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии). Докладвани са и са обсъдени на заседание на Педагогическия съвет, на методическо обединение. 1,5 т.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 60% от всички кабинети; осигурени са интерактивни дъски. Осигурен е подходящ софтуер за професионално обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: situationни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии). Докладвани са и са

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
						обсъдени на заседание на Педагогическия съвет, на методическо обединение. 2,0 т.
2.9.	Относителен дял на учителите, участвали в различни форми на допълнително и продължаващо обучение, от общия брой учители – %	2,0	Няма учители, участвали в допълнително и продължаващо обучение.	До 20%.	От 21% до 60%.	Над 60%.
2. 10.	Относителен дял на учителите, участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, от общия брой учители – %	2,0	Няма учители, участвали в допълнително обучение чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда.	До 10%.	От 11% до 30%.	Над 30%.
2. 11.	Относителен дял на Учениците/курсистите, провели практическо обучение на работно място в реална работна среда и/или в		Няма договори с работодатели, практическите занятия се провеждат само в училището.	Учебната практика се провежда в училището, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда само за до 30% от учениците/курсистите, които провеждат такава.	Учебната практика се провежда в училището или в учебна работилница на стопанска организация, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за 31% – 70% от учениците/курсистите,	Учебната практика се провежда в училището, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за над 70% от учениците/курсистите, които провеждат такава.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
			обучението – %	4,0	1,0 т.	2,0 т.
2. 14.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация лица от уязвимите групи към постъпилите в началото на обучението лица от тези групи – %	2,0	От 20% до 39%.	От 40% до 59%.	От 60% до 84%.	От 85% до 100%.
2. 15.	Относителен дял на успешно положилите държавните изпити и/или изпитите по теория и по практика на професията от		От 20% до 39%.	От 40% до 59%.	От 60% до 84%.	От 85% до 100%.
	допуснатите – %	4,0	1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.	4,0 т.
2. 16.	Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити – %	4,0	Социалните партньори са поканени, но не участват в провеждането на изпитите за придобиване на квалификация по професии поради отказ (с писмо или мълчалив отказ).	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището и участват в до 30% от изпитите.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището и участват в 31% до 60% от изпитите.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището и участват в над 60% от изпитите.
2. 17.	Организация и планиране на		До 30% от учителите имат	От 31% до 60% от учителите имат	От 61% до 80% от учителите имат	Над 80% от учителите имат достатъчни умения

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
	урока	4,0	достатъчни умения при планиране на урока и/или не разбираят необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на образователните потребности на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 0,75 т.	достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и разбираят необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на образователните потребности на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 2,0 т.	достатъчни умения при планиране на урока, проявяват гъвкавост и творчество и разбираят необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на образователните потребности на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 3,0 т.	при планиране на урока, проявяват гъвкавост и творчество и разбираят необходимостта от промени в плановете си, за да отговорят на образователните потребности на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 4,0 т.
2. 18.	Използване на разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците	4,0	От 10% до 30% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите.	От 31% до 60% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите.	От 61% до 80% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите.	Над 80% от учителите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците/курсистите.
2. 19.	Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията,		От 10% до 30% от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и	От 31% до 60% от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и	От 61% до 80% от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и	Над 80% от учителите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
	уменията и компетентностите, информираността на учениците за тях		оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците и те са запознати с тях.	компетентностите на учениците и те са запознати с тях.	компетентностите на учениците и теса запознати с тях.	компетентностите на учениците и те са запознати с тях.
2. 20.	Ритмичност на оценяването	3,0	0,75 т.	1,5 т.	2,5 т.	3,0 т.
2. 21.	Относителен дял на учениците, участвали в състезания,	2,0	От 10% до 30% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците са в съответствие с Наредбата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година. 0,5 т.	От 31% до 60% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците в съответствие с Наредбата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година. 1,0 т.	От 61% до 80% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците в съответствие с Наредбата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година. 1,5 т.	Над 80% от учителите оценяват ритмично постиженията на учениците в съответствие с Наредбата за оценяване, проверяват прецизно писмените работи, отстраняват грешките, оценяват ги и поставят аргументирана рецензия. Съхраняват входно и изходно ниво до края на учебната година. 2,0 т.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
	олимпиади, конкурси и др. от общия брой ученици – %		0,5 т.			
2. 22.	Реализирани училищни, национални и международн програми и проекти	2,0	Училището няма участие в програми и проекти. 0,0 т.	Училището участва в програми, кандидатства с разработени проекти, но няма класирани такива (училищни, национални, европейски, други международн). 0,75 т.	Училището участва в програми, има разработени и класирани проекти (училищни, национални, европейски, други международн) – най-малко 2 броя. 1,5 т.	Училището участва в програми, има разработени и класирани проекти (училищни, национални, европейски, други международн) – 3 и повече броя. 2,0 т.
2. 23.	Дейност на училищното настоятелство	2,0	Има създадено училищно настоятелство, но през учебната година няма реализирана дейност. 0,0 т.	Има създадено училищно настоятелство, но през учебната година епизодично реализира дейност по инициатива на ръководството на училището. 0,75 т.	Училищното настоятелство осигурява допълнителни финансови и материални средства, подпомага и участва в дейности, организирани от училището. 1,5 т.	Училищното настоятелство има съществен принос в осигуряването на допълнителни финансови и материални средства, подпомага и участва в дейности, организирани от училището, включва се в дейности за борба с тютюнопушенето, наркоманията, агресията и др., подпомага социално слаби ученици. 2,0 т.
2.	Педагогическо взаимодействие „училище – семейство“		Родителите не са информирани за учебните планове и програми по	Има изграден информационен кът с учебните планове по специалности, родителите са запознати	Има изграден информационен кът с учебните планове по специалности, посочени са сайтовете, от	Има изграден информационен кът с учебните планове по специалности, посочени са сайтовете, от
24.						

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
			специалности, за организираните от училището извънкласни дейности и не са мотивирани за участие в тях.	на родителска среща с училищния учебен план. Родителите са информирани за планираните извънкласни дейности, но не проявяват интерес.	които родителите могат да се запознаят с ДОС, с националните изпитни програми, с учебните програми за целия етап на обучение и с училищните учебни планове. Родителите са информирани за планираните извънкласни дейности, проявяват интерес и подпомагат организацията и провеждането им.	които родителите могат да се запознаят с ДОС, с националните изпитни програми, с учебните програми за целия етап на обучение и с училищните учебни планове. Цялата информация за учебната документация по изучаваните в училището специалности е налична и на сайта на училището. Родителите са информирани за планираните извънкласни дейности и чрез училищния сайт, проявяват интерес и участват в организирането и провеждането им.
		2,0	0,0 т.	0,75 т.	1,5 т.	2,0 т.
2. 25.	Относителен дял на успешно положилите държавните зрелостни изпити от допуснатите – %	2,0	От 20% до 39%. 0,5 т.	От 40% до 59%. 1,0 т.	От 60% до 84%. 1,5 т.	От 85% до 100%. 2,0 т.
2.	Педагогическо взаимодействие с всички заинтересовани страни на местно и регионално равнище.		Училището не взаимодейства с всички заинтересовани страни на местно и регионално равнище.	Училището взаимодейства с всички заинтересовани страни на местно и регионално равнище за повишаване на качеството на	Училището активно взаимодейства с всички заинтересовани страни на местно и регионално равнище за повишаване на	Училището много активно участва в процеса на взаимодействие с всички заинтересовани страни на местно и регионално

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
26.	регионално равнище	2,0	0,0 т.	образованието.	качеството на образованието.	равнище за повишаване на качеството на образованието, за модернизиране на материално-техническата база на училището и др.
3.	Област: Реализация на лицата, придобили профессионална квалификация	15				
3.1.	Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (една година след придобиването на профессионалната квалификация) от общия брой придобили профессионална квалификация – %	3,0	0,0 т.	Под 10%.	От 10% до 39%.	От 40% до 50%.
3.2.	Относителен дял на придобилите профессионална			Под 10%.	От 10% до 39%.	Над 50%.
					От 40% до 50%.	
						Над 50%.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
	квалификация, продължили в следваща степен на образование и/или степен на професионална квалификация, от общия брой придобили професионална квалификация – %	3,0	0,0 т.	1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.
3.3.	Степен на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка – проучвания чрез анкети/интервюта и др. с най-малко 50% от придобилите професионална квалификация		Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната Подготовка.	Под 50% от анкетираните са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка.	От 51% до 70% от анкетираните са удовлетворени от качеството на професионалната Подготовка.	Над 70% от анкетираните са удовлетворени от качеството на професионалната подготовка.
3.4.	Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална		Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите	Под 50% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от	От 51% до 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална	Над 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество			
			профессионална квалификация и от пригодността им за заетост – проучвания чрез анкети/интервюта и др.	пригодността им за Заетост.	квалификация и от пригодността им за заетост.	пригодността им за заетост.
	квалификация и от пригодността им за заетост – проучвания чрез анкети/интервюта и др.	3,0	профессионална квалификация и от пригодността им за Заетост. 0,0 т.	пригодността им за Заетост. 0,75 т.	квалификация и от пригодността им за заетост. 1,5 т.	пригодността им за заетост. 3,0 т.
3.5.	Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с институцията – проучвания чрез анкети/интервюта и др. с най-малко 50% от училищните партньори ⁴	3,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от партньорството с институцията.	Под 50% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с институцията.	От 51% до 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с институцията.	Над 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с институцията.

2. Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество в професионалните училища

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
1.	Област: Достъп до образование и обучение	20				
1.1.	Публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му		Липсват начини и средства за разпространяване на информация, свързана с дейността на институцията, в т.ч. сайт на училището.	Изготвят се и се издават информационни, реклами и други видове табла в сградата на училището, има статичен сайт.	Изготвят се и се издават информационни, реклами и други видове табла, реклами материали и електронни информационни средства в сградата на училището, поддържа се динамичен сайт.	Използват се многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото обучение и съдържанието му – електронни информационни средства, брошури, реклами материали и др.; поддържа се динамичен сайт с пълна информация за обучението с архивиране на предходните опции за обучение и оценяване онлайн.
		3,0	0,0 т.	1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.
1.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	3,0	Не е осигурена. 0,0 т.	Обособени рампи към входовете. 1,0 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползвашите ги. 2,0 т.	Обособени рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползвашите ги; асансьори. 3,0 т.
1.3.	Наличие на материално-техническа база за проведените обучения по професии (кабинети, учебни работилници,	5,0	Има учебни работилници/ лаборатории, но не по всички изучавани професии/специалности; наличните са оборудвани с морално и физически остатяла, често повреждаща се техника.	Има учебни работилници/лаборатории по всички изучавани професии/специалности , оборудвани с морално и физически остатяла, често повреждаща се техника. 2,0 т.	Има учебни работилници/ лаборатории по всички изучавани професии/специалности, оборудвани с работеща и използваща се в голяма част от реалния бизнес техника; поне една от учебните	

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
	лаборатории и др.) в съответствие с изискванията на ДОС		повреждаща се техника. 1,0 т.		техника. 3,5 т.	работилници/лаборатории е оборудвана със съвременна работеща техника, използвана от фирмите в бранша. 5,0 т.
1.4.	Проведено обучение по професии и специалности с приоритетно значение на регионалния пазар на труда	3,0	Няма професии/специалности, изучавани в ЦПО или в професионалния колеж, които са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 0,0 т.	Една от изучаваните в ЦПО или в професионалния колеж професии/специалности е с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 1,0 т.	Две от изучаваните в ЦПО или в професионалния колеж професии/специалности са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 2,0 т.	Изучаваните в ЦПО или в професионалния колеж професии/специалности (три и повече) са с приоритетно значение на регионалния пазар на труда. 3,0 т.
1.5.	Равнище на административно обслужване	2,0	Административното обслужване не е ефективно, налице са сигнали, не се използват възможностите на ИКТ; служителите, които го осъществяват, не са компетентни, често са груби и неучтиви. 0,0 т.	Административното обслужване е достъпно, на добро равнище, но без използване на ИКТ; служителите, които го осъществяват, са компетентни, но невинаги са вежливи и коректни. 0,75 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; частично се използват и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи и коректни. 1,5 т.	Административното обслужване позволява бърз и надежден достъп до информация, предлага полезни и лесни за използване инструменти; използват се и различни форми на ИКТ; служителите са компетентни, вежливи, коректни, любезни и приветливи. 2,0 т.
1.6.	Осигуряване на възможност за обучение в различни форми на обучение (за проведени обучения)	1,0	Училището осигурява възможност за обучение само в една форма на обучение. 0,25 т.	Училището осигурява възможност за професионално обучение в две форми на обучение. 0,5 т.	Училището осигурява възможност за професионално обучение в три форми на обучение. 0,75 т.	ЦПО или професионалният колеж осигурява възможност за професионално обучение в повече от три форми на обучение. 1,0 т.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
1.7.	Относителен дял на учениците от уязвими групи спрямо общия брой обучавани – % (за проведени обучения)	1,0	До 2%. 0,25 т.	От 2% до 5%. 0,5 т.	От 5% до 10%. 0,75 т.	Над 10%. 1,0 т.
1.8	Предоставяне на възможност за валидиране на знания, умения и компетентности на учениците	2,0	Не се предоставя възможност за валидиране на знания, умения и компетентности на учениците. 0,0 т.	Предоставя се възможност за валидиране на знания, умения и компетентности на учениците по един учебен предмет. 1,0 т.	Предоставя се възможност за валидиране на знания, умения и компетентности на учениците по два учебни предмета. 1,5 т.	Предоставя се възможност за валидиране на знания, умения и компетентности на учениците по три и повече учебни предмета. 2,0 т.
2.	Област: Придобиване на профессионална квалификация	65				
2.1.	Функционираща вътрешна система за осигуряване на качеството на обучение в училището	2,0	Разработена, но недействаща вътрешна система за осигуряване на качеството. 0,25 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира епизодично. 0,75 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството, тя функционира и се отчитат резултати. 1,5 т.	Разработена е вътрешна система за осигуряване на качеството и тя функционира ефективно – отчитат се резултати, на основание на които се правят анализи и изводи и се формулират предложения до ръководството на училището за повишаване на качеството.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
2.2.	Създаден механизъм за ранно предупреждение за различни рискове	2,0	Няма създаден 0 т.	Има създаден механизъм, но той не функционира координирано 0,75 т.	Има създаден механизъм, функционира координирано, но епизодично 1,5 т.	Има създаден механизъм, функционира координирано, перманентно и ефективно 2,0 т.
2.3.	Създаден механизъм за вътрешен мониторинг и контрол на качеството	2,0	Няма механизъм 0 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чито дейности обхващат до 50% от показателите за измерване на постигнатото качество 0,75 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чито дейности обхващат до 80% от показателите за измерване на постигнатото качество 1,5 т.	Има създаден механизъм за мониторинг и контрол, чито дейности обхващат над 80% от показателите за измерване на постигнатото качество 2,0 т.
2.4.	Проведено измерване на постигнатото качество чрез самооценяване (за проведени обучения)	3,0	Не е проведено самооценяване 0 т.	Проведено е самооценяване, но не е изготвен доклад 1,0 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад, но не са формулирани коригиращи мерки 2,0 т.	Проведено е самооценяване, изготвен е доклад и са формулирани коригиращи мерки 3,0 т.
2.5.	Относителен дял на информираните и консултирани обучавани за кариерно развитие обучаеми в училище в процеса на обучение от общия брой обучавани – % (за проведени обучения)	1,0	Няма информирани и консултирани обучавани за кариерно развитие. 0,0 т.	Има информирани и консултирани – до 30%. 0,25 т.	Относителен дял на информирани и консултирани – от 31% до 60%. 0,5 т.	Информирани и консултирани са над 60%. 1,0 т.
2.6.	Относителен дял		Няма учебни	До 25%.	От 26% до 60%.	Над 60%.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
	на учебните програми, разработени с учасието на социалните партньори (синдикати, бизнес), от общия брой учебни програми – % (за проведени обучения)	3,0	0,0 т.	0,75 т.	1,5 т.	3,0 т.
2.7.	Осигурен преподавателски състав с квалификация, съответстваща на изискванията към обучаващите, определенi в ДОС за придобиване на квалификация по професия (за проведени обучения)		До 50%.	От 51 до 75%.	От 76 до 99%.	100%.
2.8.	Осигурени условия за интерактивно обучение и учене (за проведени обучения)	2,0	0,5 т.	1,0 т.	1,5 т.	2,0 т.
			Няма създадени Условия.	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в процеса на обучение. Прилагат се интерактивни методи, като: ситуациянни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни	Осигурени са условия за ползване на мултимедия в над 40% от всички кабинети. Прилагат се интерактивни методи като: ситуациянни (симулация, ролеви игри,	Осигурени са условия за ползване на мултимедия и интернет в над 60% от всички кабинети, осигурени са интерактивни дъски. Осигурен е подходящ софтуер за профессионално обучение. Прилагат се интерактивни

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество				
				(проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии).	казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии).	методи, като: ситуациянни (симулация, ролеви игри, казуси и др.); опитни (проекти, експерименти); дискусионни (дебати, беседи, дискусии). 3,0 т.	
2.9.	Относителен дял на преподавателите, участвали в различни форми на квалификация, в т.ч. чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда, от общия брой преподаватели – % (за проведени обучения)	3,0	0,0 т.	Няма преподаватели, участвали в различни форми на квалификация, в т.ч. чрез мобилност в друга страна и/или на работно място в реална работна среда.	До 20% от преподавателите участват в различни форми на квалификация.	От 21% до 60% е относителният дял на преподавателите, които участват в различни форми на квалификация.	Над 60%са преподавателите, участващи в различни форми на квалификация.
2. 10.	Относителен дял на учениците, провели практическо обучение на работно място в реална работна среда от общия брой обучавани – % (за проведени обучения)	4,0	0,0 т.	Практическите занятия се провеждат само в ЦПО или в професионалния колеж.	Учебната практика се провежда в ЦПО или в професионалния колеж, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда само за до 30% от учениците, които провеждат такава.	Учебната практика се провежда в ЦПО или в професионалния колеж или в учебна работилница на стопанска организация, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за 31% – 70% от учениците, които провеждат такава	Учебната практика се провежда в ЦПО или в професионалния колеж, а за производствената практика са осигурени работни места в реална работна среда за над 70% от учениците, които провеждат такава.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество				
			5,0	0,0 т.	1,5 т.	3,5 т.	5,0 т.
2. 11.	Относителен дял на отпадналите от училището към постъпилите в началото на обучението – % (за проведени обучения)	3,0	Над 5%.	От 4% до 5%.	От 2% до 3%.	От 0 до 2%.	
2. 12.	Относителен дял на придобилите профессионална квалификация от постъпилите в началото на Обучението – % (за проведени обучения)	5,0	0,0 т.	1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.	От 85% до 100%.
2. 13.	Относителен дял на придобилите профессионална квалификация лица от уязвимите групи към постъпилите в началото на обучението лица от тези групи – % (за проведени обучения)	2,0	0,0 т.	1,5 т.	3,5 т.	5,0 т.	От 85% до 100%.
2. 14.	Относителен дял на успешно положилите изпитите по теория и по практика на		От 20% до 39%.	От 40% до 59%.	От 60% до 84%.	От 85% до 100%.	

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
	професията от допуснатите – % (за проведени обучения)	5,0	0,0 т.	1,5 т.	3,5 т.	5,0 т.
2. 15.	Относителен дял на проведените изпити за придобиване на квалификация по професии с участието на социалните партньори от общия брой на проведените изпити – %	5,0	Социалните партньори са поканени, но не участват в провеждането на изпитите за придобиване на квалификация по професии поради отказ (с писмо или мълчалив отказ). 0,0 т.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището, ЦПО или на професионалния колеж и участват в до 30% от изпитите. 1,5 т.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището, ЦПО или на професионалния колеж и участват в 31% до 60% от изпитите. 3,5 т.	Социалните партньори се отзовават на поканите на училището, ЦПО или на професионалния колеж и участват в над 60% от изпитите. 5,0 т.
2. 16.	Организация за планиране на преподавателската (учебната) дейност (за проведени обучения)	5,0	До 30% от преподавателите имат достатъчни умения при планиране на учебната дейност и/или не разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на потребностите на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 0,0 т.	От 31% до 60% от преподавателите имат достатъчни умения при планиране на учебната дейност, проявяват гъвкавост и разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на потребностите на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 1,5 т.	От 61% до 80% от преподавателите имат достатъчни умения при планиране на учебната дейност, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта да извършват промени в плановете си, за да отговорят на потребностите на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 3,5 т.	Над 80% от преподавателите имат достатъчни професионални умения при планиране на учебната дейност, проявяват гъвкавост и творчество и разбират необходимостта от промени в плановете си, за да отговорят на потребностите на групи или отделни ученици (изоставащи, напреднали). 5,0 т.
2. 17.	Използване на	4,0	От 10% до 30% от	От 31% до 60% от	От 61% до 80% от	Над 80% от преподавателите

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
	разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците (за проведени обучения)		преподавателите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците. 0,5 т.	преподавателите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците. 1,5 т.	преподавателите използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците. 3,0 т.	използват разнообразни форми за проверка на знанията, уменията и компетентностите на учениците. 4,0 т.
2. 18.	Точно и ясно формулиране на критериите за оценяване на знанията, уменията и компетентностите, информираност на учениците за тях (за проведени обучения)	3,0	От 10% до 30% от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците, които са запознати с критериите. 0,75 т.	От 31% до 60% от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците, които са запознати с критериите. 1,5 т.	От 61% до 80% от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците, които предварително са запознати с критериите. 2,5 т.	Над 80% от преподавателите имат точно и ясно формулирани критерии за оценяване на знанията, уменията и компетентностите на учениците, които предварително много добре са запознати с критериите. 3,0 т.
2. 19.	Реализирани програми и проекти – национални и международни		Училищната общност няма реализирани национални и международни програми и проекти.	Училищната общност участва в програми, кандидатства с разработени проекти, но няма класирани такива (регионални, национални, европейски, други международни).	Училищната общност участва в програми, има разработени и класирани проекти (регионални, национални, европейски, други международни) – най-малко един брой. 2,0 т.	Училищната общност участва в програми, има разработени и класирани проекти (регионални, национални, европейски, други международни) – два и повече броя. 3,0 т.
2. 20.	Сътрудничество на училищната		Училищната общност не си сътрудничи със	Училищната общност си сътрудничи със	Училищната общност си сътрудничи успешно със	Училищната общност си сътрудничи успешно със

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
			социалните партньори на местно и регионално равнище.	социалните партньори на местно и регионално равнище във връзка с провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация.	социалните партньори на местно и регионално равнище във връзка с провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за провеждане на практическото обучение на учениците.	социалните партньори на местно и регионално равнище във връзка с провеждането на изпитите за придобиване на професионална квалификация, за осигуряване на работни места в реална работна среда за провеждане на практическото обучение на учениците, за модернизиране на материално-техническата база и нейното оборудване.
	общност със социалните партньори на местно и регионално равнище	3,0	0,0 т.	1,5 т.	2,5 т.	3,0 т.
3.	Област: Реализация на лицата, придобили професионална квалификация	15				
3.1.	Относителен дял на реализираните лица на пазара на труда по професията (една година след придобиването на професионалната квалификация) от общия брой придобили професионална квалификация – % (за проведени обучения)	3,0	Под 10%.	От 10% до 39%.	От 40% до 50%.	Над 50%.
			0,0 т.	1,0 т.	2,0 т.	3,0 т.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
			Под 10%.	От 10% до 39%.	От 40% до 50%.	Над 50%.
3.2.	Относителен дял на придобилите професионална квалификация, продължили в следваща степен на образование и/или степен на професионална квалификация, от общия брой придобили професионална квалификация – % (за проведени обучения)	2,0	0,5 т.	1,0 т.	1,5 т.	2,0 т.
3.3.	Степен на удовлетвореност на придобилите професионална квалификация от качеството на професионалната подготовка (за проведени обучения)	3,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на участниците в образователния процес от качеството на образованието. 0,0 т.	Под 50% от анкетираните са удовлетворени от качеството на обучението и образованието. 0,75 т.	От 51% до 70% от анкетираните са удовлетворени от качеството на обучението и образованието. 1,5 т.	Над 70% от анкетираните са удовлетворени от качеството на обучението и образованието. 3,0 т.
3.4.	Степен на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от	4,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от	Под 50% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от	От 51% до 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от	Над 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от знанията, уменията и компетентностите на придобилите професионална квалификация и от пригодността им за заетост. 3,0 т.

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Макс. бр. точки	Показатели за измерване равнището на постигнатото качество			
	пригодността им за заетост (за проведени обучения)		квалификация и от пригодността им за заетост. 0,0 т.	пригодността им за заетост. 0,75 т.	квалификация и от пригодността им за заетост. 1,5 т.	
3.5.	Степен на удовлетвореност на работодателите от партньорството с училището (за проведени обучения)	3,0	Не е осъществено проучване за степента на удовлетвореност на работодателите от партньорството с училището. 0,0 т.	Под 50% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с институцията. 0,75 т.	От 51% до 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с училището. 1,5 т.	Над 70% от анкетираните работодатели са удовлетворени от партньорството с институцията. 3,0 т.

При проведено проучване с по-малко от 50% от работодателите – партньори на центровете или професионалните колежи, точки по този показател не се присъждат.

